L. s. 842/1883

Aleg. 94.

Sprawozdanie

Komisyi gospodarstwa krajowego o wniosku p. Jędrzejowicza Edwarda względem założenia gorzelni w Dublanach.

Wysoki Sejmie!

Jeszcze w czasie przeszłorocznej sesyi sejmowej, mianowicie na posiedzeniu z dnia 23. Września 1882 wykazał p. Starowiejski przy rozprawie budżetowej potrzebę stałego umieszczenia w program nauk szkoły rolniczej w Dublanach także i nauki gorzelnictwa, tego niemal jedynego, a tyle ważnego, dla kraju naszego przemysłu rolniczego i wniósł, by Wydział krajowy pod ścisłą wziął rozwagę, czyby urządzenie małej, więcej celom naukowym odpowiedniej gorzelni nie było wskazanem, zwłaszcza, gdyby c. k. Rząd w poparciu nauki, zechciał wyrób tej gorzelni od opłaty podatku uwolnić.

Wniosek p. Edwarda Jędrzejowicza, na teraźniejszej sesyi w tym samym przedmiocie uczyniony, nie jest jedynie ponowieniem, ale raczej rozszerzeniem i uzupełnieniem poprzedniego wniosku. Bowiem podczas kiedy poseł Starowiejski, mając głównie cele naukowe na oku, jedynie urządzenia małej demonstracyjnej gorzelni żąda — domaga się p. Jędrzejowicz, zająwszy w swoim wniosku ogólniejsze stanowisko, ścisłego od Wydziału krajowego zbadania, czyby ze względu na istniejące w Dublańach stosunki gospodarcze nie było pożądanem założyć tamże gorzelnią gospodarską, czysto na zysk obliczoną, która by jednak równocześnie służyć mogła w drugim rzędzie do praktycznego wykształcenia gorzelników.

Tak postawiona kwestya nasunąć się musi rzeczywiście każdemu, który istniejące w Dublanach stosunki gospodarskie pod rozwagę wziąć zechce.

Bliskość stołecznego miasta — w skutek tego doraźny i w każdej porze zapewniony odbyt okowity z pominięciem połączonego ze znacznym ubytkiem magazynowania — zużycie jak najkorzystniejsze brahy, czy to do podniesienia produkcyi nabiału, a zwłaszcza w porze zimowej, kiedy cena jego jest najwyższą, czy też do wypasu bydła, które bez poprzedniego wyrównania stajni z łatwością partyami sprzedawane być może; — dalej polepszenie jakości paszy dla inwentarza stałego — nabycie obfitego najlepszej jakości nawozu i wynikłe ze spotęgowanej sterkoryzacyi podwyższenie wydatków z roli, — to są okoliczności, które niezaprzeczenie za myślą urządzenia gorzelni w Dublanach przemawiają.

Mimo to nie da się zaprzeczyć iż, tak jak w każdem przedsiębiorstwie, tak i w tem, pojawić się mogą przeszkody i strony ujemne, jak n. p. wyższe ceny kartofli w okolicy Lwowa, które wzięte w rachunek, wykazane powyż korzyści zniżyć są wstanie.

To jednak pewna, że sprawa przez p. Jędrzejowicza poruszona, jest nader ważną i na dokładny rozbiór zasługuje. A gdy przytem wniosek dotyczący dalszej w tym względzie decyzyi wcale nie prze-

sądza, przeto komisya gospodarstwa krajowego, nie zmieniając w niczem jego osnowy, przedstawia go Wysokiemu Sejmowi do łaskawego przyjęcia.

Wniosek ten opiewa jak następuje:

Wysoki Sejm raczy uchwalić:

Sejm poleca Wydziałowi krajowemu zbadać:

1. O ile założenie gorzelni gospodarskiej czysto na zysk obrachowanej odpowiada interesom gospodarstwa folwarcznego w Dublanach i może być pokrytem z funduszu dalszej hipotecznej pożyczki zaciągniętej na majątek Dublany amortyzowanej z przychodów.

2. O ile założenie podobnej gorzelni jest pożytecznem dla szkoły wyższej w Dublanach i istniejącego tamże kursu gorzelnianego, jako środek demonstracyjny przy nauce gorzelnictwa i połączonego z tym przemysłem opasu bydła.

3. Jaką subwencyę byłby gotów udzielić c. k. Rząd na rozszerzony i na racyonalne podstawy tym sposobem sprowadzony kurs gorzelniany.

Wynik tych badań przedłoży Wydział krajowy Sejmowi na najbliższej sesyi.

Lwów dnia 12. Października 1883.

Przewodniczący:
A. Sapieha.

Sprawozdawca:
Piotr Gross.

Z Drukarni Ludowej we Lwowie.